

คุณธรรมจริยธรรม สำหรับผู้หน้า

By อาจารย์สุวิตา พฤษภากรณ์

ความหมายของศีลธรรม จริยธรรม คุณธรรม

- ศีลธรรม (Virtue) : คุณความดีที่ประพฤติปฏิบัติ นำไปสู่ความพ้นทุกข์ ทำให้เกิดความสุข
- จริยธรรม (Ethics) : การประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม มีศีลธรรม นำไปสู่ความสุข เช่น ความมีระเบียบวินัย มีสัมมาคารวะ อ่อนน้อมถ่อมตน พุดจาไพเราะ สุภาพ ขยันหมั่นเพียร
- คุณธรรม (Morality) : จริยธรรมที่ปลูกฝังไว้ในจิตสำนึก นำไปสู่การปฏิบัติชอบ รู้ชั่วดี ยึดมั่นในสิ่งที่ดี

คุณธรรม และจริยธรรมของผู้หน้า ประกอบด้วย

การดำเนินชีวิตตามหลักธรรมของศาสนา

การดำเนินชีวิตในทางสายกลาง

การดำเนินชีวิตตามครรลองของวัฒนธรรม

การดำเนินชีวิตตามหลักธรรมของศาสนา

อริยสัจ 4 “ความสุขเหนืออื่นใด คือความสงบสุข”

ทุกข์ คือ ความไม่สบายกาย ไม่สบายใจ เป็นสภาวะที่บีบคั้นจิตใจ ความขัดแย้ง การพลัดพรากจากสิ่งที่รัก ความไม่สมปรารถนา เมื่อเกิดทุกข์เราต้องไม่ประมาท และต้องพร้อมที่จะเผชิญกับความเป็นจริง

สมุทัย คือ การกำหนดเหตุแห่งทุกข์เพื่อกำจัดเหตุที่ทำให้เกิดทุกข์ เป็นสิ่งเริ่มต้นที่ทำให้เกิดทุกข์

นิโรธ คือการดับทุกข์อย่างมีจุดหมาย ต้องมีการกำหนดว่าจุดหมายที่ต้องการคืออะไร ทำให้ค้นหาดับสิ้นไป

มรรค คือการกำหนดวิธีการในรายละเอียดและปฏิบัติเพื่อกำจัดปัญหา ได้แก่ การเดินทางสายกลาง

กฎแห่งไตรลักษณ์ “สัจธรรมของสรรพสิ่งทั้งหลาย”

อนิจจัง ความไม่เที่ยง

ทุกขัง ความทุกข์

อนัตตา ความเปลี่ยนแปลง ไม่มีตัวตน

การดำเนินชีวิตในทางสายกลาง

มรรค 8 คือทางที่นำไปสู่การพ้นทุกข์

สัมมาทิฏฐิ คือ ปัญญาเห็นชอบ หมายถึงเห็นถูกต้องตามความเป็นจริงด้วยปัญญา

สัมมาสังกัปปะ คือ ดำริชอบ หมายถึง การใช้สมองความคิดพิจารณาแต่ในทางกุศลหรือความดีงาม

สัมมาวาจา คือ เจรจาชอบ หมายถึงการพูดสนทนา แต่ในสิ่งที่สร้างสรรค์ดีงาม

สัมมากัมมันตะ คือ การประพฤติดีงาม ทางกายหรือกิจกรรมทางกายทั้งปวง

สัมมาอาชีวะ คือ การทำมาหากินอย่างสุจริตชน

สัมมาวายามะ คือ ความอุตสาหะ พยายาม ประกอบความเพียรในการกุศลกรรม

สัมมาสติ คือ การไม่ปล่อยให้เกิดความพลั้งเผลอ จิตเลือนลอย ดำรงอยู่ด้วยความรู้ตัวอยู่เป็นปกติ

สัมมาสมาธิ คือ การฝึกจิตให้ตั้งมั่น สงบ สงัด จากกิเลส นีวรณ้อยู่เป็นปกติ

การดำเนินชีวิตตามครรลองของวัฒนธรรม

มนุษย์มีวงจรชีวิต : เกิด แก่ เจ็บ ตาย

มนุษย์มีวิถีชีวิต : ปัจจัย 4 อยู่รวมกันเป็นหมู่คณะ เกิดวิถีชีวิต จนกลายเป็นประเพณี

มีกลุ่มคน : บรรพบุรุษ

มีการดำเนินชีวิต : เพื่อสนองความต้องการ

เกิดผู้นำ : มีคุณธรรม ผู้ริเริ่ม

คนรุ่นหลังยอมรับ : สืบทอดเป็นวัฒนธรรม

คุณธรรม และจริยธรรมต่อผู้อื่น และสังคม

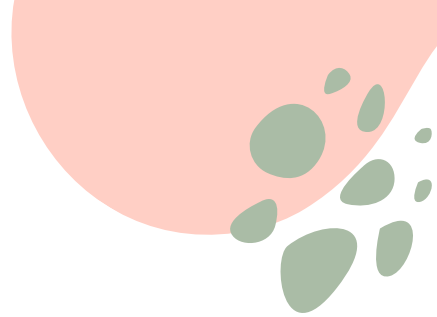

การเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตและการทำงานของผู้หน้า

1. รู้คน ใช้ให้เหมาะสมกับงาน
2. ใช้หลักมนุษยสัมพันธ์เป็นแนวทางครองใจคน
3. สร้างน้ำใจในการทำงาน
4. ตระหนักในการนำความคิดและการปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนา

1.การเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตและการทำงาน

- ดำเนินชีวิตตามทางสายกลาง
- รับผิดชอบครบถ้วน
- มีคุณสมบัติของผู้ดี
- ห่างไกลอบายมุข
- ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน พัฒนาตนเอง
- มีความรับผิดชอบ
- ซื่อสัตย์
- ยุติธรรม กล้าหาญ
- ช่วยเหลือสังคมและผู้อื่น
- เสมอต้น เสมอปลาย ปฏิบัติงานด้วยหลักธรรม หลักวิชาการ

-
-
2. รู้คน หมายถึงรู้จักจริตของคนที่ร่วมงาน เพื่อใช้งานให้เหมาะสมกับจริตของเขา
จริต คือ คนที่ประพฤติบางอย่างจนเคยชินติดเป็นนิสัย สามารถแยกนิสัยของคนได้ 6 แบบคือ
- ราคจริต พวกรักสวยรักงาม
 - โทสจริต พวกใจร้อน ขี้โมโห
 - โมหจริต พวกขาดความกระตือรือร้น เฉื่อยชา
 - สัทธาจริต พวกเชื่อคนง่าย
 - พุทธิจริต พวกใฝ่รู้
 - วิตกจริต พวกช่างกังวล หวาดระแวง
-
-

3. ใช้หลักมนุษยสัมพันธ์เป็นแนวทางครองใจคน

- สร้างความเป็นกันเอง
- พูดจาด้วยความสุภาพอ่อนโยน
- อารมณ์ขัน
- ร่าเริงแจ่มใส
- สร้างเสน่ห์ด้วยการยิ้ม

4. สร้างน้ำใจในการทำงาน

- ทุกคนทำงานต้องได้ผลประโยชน์ร่วมกัน
- สร้างความรู้สึกว่าทุกคนเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงาน
- ให้ความช่วยเหลือตามสมควร
- จัดสวัสดิการ ค่าตอบแทน สภาพแวดล้อมในการทำงาน

5. การแก้ปัญหา และพัฒนา

- ดำเนินการ และส่งเสริม วิเคราะห์ปัญหา
- สร้างบรรยากาศให้เหมือนครอบครัวที่อบอุ่น
- ชี้นำให้เกิดการทำความคิด
- นำพนักงานให้เห็นคุณค่าของท้องถิ่นที่อยู่

คุณธรรมและจริยธรรมต่อหน้าที่การงาน

มีความรับผิดชอบต่อสังคม

(cooperate social responsibility)

มีความมุ่งมั่นในการบริหารองค์ประกอบของการบริหาร (Man บุคลากร ผู้บริหาร
พนักงาน/Material วัสดุสิ้นเปลือง/ Machine เครื่องมือ เครื่องจักร/ Money เงิน
งบประมาณ ค่าจ้าง ค่าใช้จ่าย/ Management การบริหารจัดการ)

มีความมุ่งมั่นในการทำงาน

อิทธิบาท 4: PDCA (Q.C.=Quality Control)

ฉันทะ ความรัก ความพึงพอใจในงานที่ทำ คือ การวางแผนงานตั้งแต่ต้นทุกขั้นตอนจนเสร็จสิ้น(P=Planning)

วิริยะ ความพากเพียร อดทนต่อเนือง ไม่ท้อถอย เรียกว่าผู้ตลอดรายการ(D=Doing)

จิตตะ ความเอาใจใส่ จดจ่อ พุ่งเล็งกับงานที่ทำ อยู่กับปัจจุบันขณะ โดยใช้

สติสัมปชัญญะ รู้ตัวทั่วพร้อมเสมอในการทำงาน เท่ากับการตรวจสอบ ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ในการทำงาน(C=Checking)

วิมังสา การใคร่ครวญ ทบทวนเรื่องราวทั้งหมดพร้อมทำการแก้ไขด้วยปัญญาให้งานนั้น ๆ ลุล่วงสำเร็จ เสร็จสิ้นไปโดยสมบูรณ์ ตัวนี้สำคัญมากเป็นตัวปัญญา(A=Action, Acting).....

หลักการบริหารของผู้นำที่ดี จะต้องมียหลัก 3 ประการครบองค์

คือ แม่ค้า- ต้นยอ- กอไผ่

1.แม่ค้า คือต้องรู้ต้นสายปลายเหตุ ใจกว้างรับฟังปัญหา/ความเห็นของลูกค้า มีความเมตตา เอื้ออาทรต่อลูกค้าและครอบครัวของเขา

2.ต้นยอ คือ ให้กำลังใจลูกน้อง

3.กอไผ่ คือ ความสามัคคี การทำงานต้องมีความสามัคคี มีขั้นตอน ชัดสูงได้ ต้องต่อข้อขึ้นไปเรื่อยๆ